

Peti prošireni plenum Saveza Društava inženjera i tehničara FNRJ u Ljubljani

Umjesto predviđenog kongresa Društava inženjera i tehničara Jugoslavije sazvan je u Ljubljani peti prošireni plenum Saveza DITJ-a od 12—15. oktobra o. g. U radnom dijelu, koji se održavao 12. X. poslije podne i 13. do podne podnesen je referat sekretarijata Saveza »O dosadašnjem radu i organizacionim problemima«. U referatu je prikazan rad Saveza od II. Kongresa na ovamo, zatim uspjesi i nedostaci, a također je postavljeno pitanje reorganizacije Društva inženjera i tehničara u duhu demokratizacije cjelokupnog privrednog života u zemlji i državne uprave.

U veoma živoj diskusiji, koja se razvila poslije referata delegati su iznijeli razna gledišta pojedinih društava i sekcija o novoj organizacionoj formi prema realnim mogućnostima i prilikama u pojedinoj federativnoj republici. Međutim iz diskusije se nije mogla točno dobiti nova organizaciona forma, nego su date republikanskim društvima i sekcijama osnove, na kojima je potrebno zasnovati buduću organizaciju u obliku samostalnih stručnih udruženja u sastavu zajedničke organizacije inženjera i tehničara. Osim toga delegati su iznijeli u diskusiji, što bi trebalo učiniti, pa da se rad društva više aktivizira, da se na rad u društvo privuku mladi drugovi.

Referat o III. kongresu inženjera i tehničara FNRJ podnio je delegat društva Slovenije, koje je prema odlukama II. kongresa trebalo organizirati III. kongres ove godine u Ljubljani. U ovom referatu naglašena je potreba održavanja kongresa na koncu našeg prvog Petogodišnjeg Plana, t. j. u četvrtom kvartalu 1951. Predloženo je da se ovaj kongres održi u Beogradu, gdje je donesen zakon o Petogodišnjem planu, i gdje će naše državno i partijsko rukovodstvo dati ocjenu uspjeha i razraditi iskustva postignuta u borbi za izvršenje Petogodišnjeg plana. Plenum je jednoglasno usvojio referat i podneseni prijedlog da se III. kongres inženjera i tehničara FNRJ održi u Beogradu u četvrtom kvartalu 1951. god. Izabran je organizacioni odbor Kongresa, a svim republikanskim društvima stavljeno je u zadatak da učestvuju u organizaciji i pripremama za kongres.

U svečanom dijelu plenuma 13. X. poslije podne, koji je održan u svečanoj dvorani Univerziteta jednoglasno je usvojen prijedlog Saveza

da se prime za počasne članove DITJ-a drugovi Franc Leskošek, predsjednik Savjeta za mašinogradnju i član Politbiroa CK KPJ, drug Đuro Salaj, predsjednik Centralnog odbora Saveza sindikata Jugoslavije i član CK KPJ, i rudar racionalizator Alija Sirotanović.

Svečanoj sjednici prisustvovali su ministri Vlade NR Slovenije, rektor Tehničke visoke škole, dekani i profesori Tehničke visoke škole u Ljubljani. U referatu kojim se obrazlagao prijedlog uprave Saveza iznesene su velike zasluge predlaganih za opći napredak tehničke djelatnosti na ostvarenju Petogodišnjeg plana i time na podizanju naše zemlje iz tehničke zaostalosti, baštinjene od stare Jugoslavije. Specijalno je istaknuta velika pomoć i podrška, koja je od strane drugova Leskoška i Salaja ukazana Društvu inženjera i tehničara. Ovime je Društvo inženjera i tehničara odalo priznanje za njihov nesebičan rad. U ime Društva predao je predsjednik prof. Đoka Lazarević novim počasnim članovima počasne članske legitimacije i ukusno izrađena plakete, na kojima je simboliziran uzajamni rad tehničke inteligencije i radnika na zajedničkom djelu izgradnje.

Slijedećih dana 14. i 15. delegati su posjetili industrijska postrojenja u Sloveniji t. j. tvornicu Iskra u Kranju, Jesenice i Litostroj u Ljubljani te razne naučne Institute u Ljubljani.

Na osnovu referata i diskusije doneseni su slijedeći zaključci:

Peti prošireni plenum Uprave Saveza društava inženjera i tehničara Jugoslavije, na kome je bilo prisutno 73 delegata iz svih narodnih republika, saslušavši izveštaj uprave Saveza »O dosadašnjem radu i organizacionim problemima« kao i referat »O III kongresu inženjera i tehničara Federativne narodne republike Jugoslavije«, a posle iscrpne diskusije koja je izražavala uverenost inženjera i tehničara:

da se osnovne postavke prvog Titovog Petogodišnjeg plana uspešno ostvaruju uprkos teškoća, koje nam čine informbirovske Vlade i reakcionarni krugovi imperijalističkih zemalja, kao i uprkos teškoća koje su posledica nerodne godine;

da naša zemlja krupnim koracima ide napred u ostvarenju istinskih marksističko-lenjinističkih principa socijalističke izgradnje, što se posebno manifestuje i u merama naše Partije i Vlade za dalju demokratizaciju i decentralizaciju našeg društvenog i privrednog života, a najjasnije izražava u ostvarenju revolucionarne parole »Fabrike radnicima«;

plenum konstatuje:

da su organizacije Društva inženjera i tehničara postigle krupne uspehe u ostvarenju zadataka koje je postavio II kongres i IV plenum naročito u aktiviranju pojedinih struka na rešavanju tehničkih problema;

da je ostvareno takvo moralno-političko jedinstvo inženjera i tehničara svih struka, da je moguće, a zbog sve veće raznovrsnosti i složenosti zadataka, i potrebno je prići daljem razvijanju naših organizacija u pravcu osnivanja posebnih društava pojedinih struka jedinstvenog sistema organizacije inženjera i tehničara Federativne narodne republike Jugoslavije i donosi sledeće

ZAKLJUČKE

I

1) Aktivno sudelovanje naših organizacija u celini i svih inženjera i tehničara u sprovođenju zakona o upravljanju državnim privrednim preduzećima treba da postane naš stalan zadatak. Naše organizacije dužne su da nađu najbolje forme rada koje će tom zadatku odgovarati. Saradnja organizacija Društava inženjera i tehničara sa Narodnim frontom, Savezom sindikata, Narodnom tehnikom treba po ovom zadatku biti naročito prisna i stalna.

Plenum smatra, da će inženjeri i tehničari doprinositi uspešnom upravljanju privrednim preduzećima od strane samih proizvođača ako, pored ostalog, budu:

- a. potpuno upoznali suštinu našeg sistema upravljanja privredom i ovladali njome;
- b. najpotpunije saradivali sa radničkim savetima i upravnim odborima u preduzećima;
- c. aktivno učestvovati u radu na stručnom i kulturnom uzdizanju trudbenika.

2) Naša rešenost da osnovne zadatke Petogodišnjeg plana, uprkos svim zaprekama, na vreme ostvarimo, svakako pretpostavlja da u borbi protiv današnjih poteškoća svestrano upotrebljavamo oružje opšte štednje. Zato se i pred inženjere i tehničare kao i pred sve naše trudbenike, naročito oštro postavlja zahtev za štednjom. Delokrug inženjera i tehničara obuhvata baš one poslove kod kojih se može najviše štedeti, ali i najviše rasipati — zato su složena i odgovorna. Mi treba tom zadatku da pristupimo i kao stručnjaci koji učestvuju u planiranju, izboru lokacija, projektovanju objekata, uređaja, i mašina, zatim kao proizvođači tih projekata ili rukovodioci proizvodnih procesa i ostalih tehničkih radova. Uloga i doprinos koji inženjeri i tehničari mogu dati kod iznalaženja najracionalnijih rešenja kao i postavljanja organizacije rada na naučni stepen, od ogromnog je značaja za čitavu našu privredu i izvršenje plana. Zadatak naših organizacija je da organizovanjem predavanja, seminara i savetovanja, publikovanjem zbornika, serijama članaka i drugim sredstvima daju inicijativu svojim članovima za sistematsko pronalaženje i produbljanje svih mogućnosti za štednju u svakidašnjem radu. U tu svrhu će stručne sekcije ili društva još do kraja godine razraditi problematiku štednje u onim poslovima, kojima se članovi tih sekcija bave vodeći računa na prvom mestu o štednji finansijskih sredstava, radne snage, sirovina i energije. Pored toga inženjeri i tehničari treba da obrate pažnju na štednju u svakodnevnom poslu na stvarima na oko sitnim; da ličnim primerom neposredno deluju na sredinu u kojoj rade.

Drugu grupu specifično naših zadataka predstavlja borba protiv uskih ili čak i naopakih shvatanja štednje — štednja na račun kvaliteta; štednja koja postaje razlog pogoršanju kvaliteta, sužavanja asortimana — prestaje da bude štednja, ona se pretvara u rasipanje. To vredi i za takozvanu štednju u krugu jednog preduzeća koje ima za posledicu isto tolike, a katkada i mnogo veće izdatke kod onih preduzeća i drugih korisnika koji proizvedene sirovine, mašine i zgrade moraju preuzimati. Potrebno je iznalaziti dalje forme u kojima naše organizacije mogu da doprinesu akciji štednje.

3) U odnosu na materijalne uslove za rad tehničkih stručnjaka, i njihovo pravilno korišćenje, potrebno je:

a) da se svi tehnički stručnjaci, tamo gde to još nisu, zaposle na onim radnim mestima na kojima mogu najviše doprineti i da se time oslobode nestručnih i manje kvalifikovanih poslova;

b) na osnovu odluke III plenuma Centralnog komiteta Komunističke Partije Jugoslavije o sprovođenju pravilnog sistema plata i uklanjanja nesrazmere u platama pojedinih kategorija tehničkih kadrova, potrebno je da sve organizacije Društva inženjera i tehničara, putem prikupljanja podataka i analize stanja u pojedinim strukama, pruže potreban materijal i predloge organima državne uprave, Posebno treba analizirati životne i radne uslove inženjera i tehničara u raznim strukama koje su vezane za terenski rad i rad pod teškim uslovima;

c) inženjeri i tehničari u preduzećima treba da uzmu najaktivnijeg učešća pri prevodenju radnika u stručna zvanja;

d) ukazuje se potreba da sve organizacije Društva inženjera i tehničara posvete više pažnje pravilnom zaposlenju inženjera i tehničara posle njihovog izlaska iz škole i da im pomognu u stručnom izdizanju kroz pravilnu praksu; potrebno je da po izlasku iz škole svaki inženjer ili tehničar provede određeno vreme neposredno u pogonu, preduzeću, odnosno na radilištu ili u laboratoriji; pružiti pomoć u sprovođenju propisa koji to regulišu;

e) i pored rada koje su organizacije Društva inženjera i tehničara obavile pomažući pri postavljanju nastavnih programa i planova na visokim školama i srednjetehničkim školama, stanje kod nekih struka i u nekim školama još nije zadovoljavajuće, pa je potrebno da sve organizacije Društva inženjera i tehničara rade i dalje na utvrđivanju takvih nastavnih programa i planova koji će omogućiti izgradnju stručnjaka određenog lika, kakav je potreban i kakav odgovara privrednim i društvenim uslovima naše socijalističke izgradnje. Pri tome treba poći od analize prakse u pojedinim strukama na terenu i u proizvodnji.

f) u radu društava i sekcija treba više aktivizirati mlade članove; naročito tehničare;

4) Organizacije Društva inženjera i tehničara treba da posvete više pažnje i sledećim zadacima:

a) nadoknaditi zaostajanje u primanju u članstvo istaknutih radnika, novatora i racionalizatora; primanje vršiti individualno;

b) privući u članstvo i aktivirati u radu naših organizacija inženjere i tehničare pripadnike Jugoslavenske Armije;

c) razvijati i proširivati na sve organizacije forme rada koje su se pokazale uspešnim, kao što su savetovanje stručnjaka po konkretnim pitanjima pojedinih struka ili kompleksnim problemima naše socijalističke izgradnje. Uproniše raditi na tome da se zaključci savetovanja sprovode u život;

d) nalaže se Savezu društava inženjera i tehničara Jugoslavije, da do kraja ove godine organizuje savezno savetovanje po pitanjima tehničke štampe i propagande tehničke;

e) da bi se uspešnije sprovedi raniji zaključci o pomoći novatorima i racionalizatorima, osnivati pri Društvima inženjera i tehničara u republikama save-todavne organe za novatore i racionalizatore, koji će pomoći pripremu i sredi-vanje tehničke dokumentacije za njihove predloge.

II

Plenum utvrđuje sledeće principe i puteve daljeg razvitka naših organizacija; kao jedinstvenog sistema organizacije inženjera i tehničara Federativne Narodne Republike Jugoslavije:

1) da se u narodnim republikama osnivaju posebna društva inženjera i tehničara pojedinih struka (gde za to nema uslova privremeno zadužiti sekcije za vršenje slične uloge). Pri ovome imati u vidu specifične uslove, stepen tehničkog razvitka i brojnost inženjera i tehničara pojedinih struka u svakoj republici ponaosob;

2) radi tešnje veze inženjera i tehničara pojedinih struka u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji po pitanjima struke, radi bržeg prenošenja iskustava, rešavanja zajedničkih problema itd. — organizovati odgovarajuća savezna tela koja vertikalno povezuju republička društva iste struke;

3) u duhu federativnog uređaja naše države i široke samostalnosti narodnih republika u rešavanju svojih problema — radi usklađivanja rada stručnih društava inženjera i tehničara unutar jedne republike, organizovati tela za horizontalnu vezu tih društava, odnosno postojećih organizacija;

4) u saveznim razmerama organizovati telo koje koordinira i usmerava opšte organizacioni i stručni rad saveznog karaktera i predstavlja sve inženjere i tehničare Jugoslavije;

5) osnovne organizacije su republička društva inženjera i tehničara pojedinih struka i na njima je težište stručnog rada;

6) statutima i pravilima pojedinih organizacija i sistema organizacija u celini regulisat će se sva ostala pitanja na osnovu ovih zaključaka;

7) zadužuju se Uprava Saveza društva inženjera i tehničara Jugoslavije i republička Društva inženjera i tehničara da izrade predloge za statute i pravila, koje će doneti III kongres inženjera i tehničara Jugoslavije i republički kongresi odnosno skupštine;

8) do III kongresa inženjera i tehničara Jugoslavije ove zaključke će sprovoditi Uprava Saveza društava inženjera i tehničara Jugoslavije odnosno republička Društva inženjera i tehničara. Pri sprovođenju zaključaka treba primenjivati najelastičnije forme vodeći računa o realnim uslovima pojedinih republika;

9) u cilju redovnog održavanja i daljeg proširivanja međunarodnih veza na području pojedinih tehničkih struka, ostaje i nakon reorganizacije sekretarijata za međunarodne veze u sastavu centralnog saveznog tela. Sekretarijat za međunarodne veze, u čiji sastav ulaze i pretstavnici nacionalnih komiteta međunarodnih stručnih organizacija, koordinira rad tih nacionalnih komiteta i predstavlja ih pred našim državnim vlastima.

III

Po referatu o organizaciji i karakteru III kongresa inženjera i tehničara Jugoslavije, Plenum konstatuje i odlučuje:

II Kongres je doneo zaključke, koji zadržavaju svoju važnost i aktuelnost i u godini 1951, pošto je suština tih zaključaka u mobilizaciji svih naših snaga za izvršenje Petogodišnjeg plana. Ti zadaci se ne mogu u 1951 godini bitno menjati, već se mogu samo zaoštriti.

Plenum donosi odluku, da se III Kongres inženjera i tehničara Jugoslavije održi u IV tromesečju 1951 godine u Beogradu. Kongres treba da ima manifestacioni i radni karakter. On treba da da analizu našeg rada i naših uspeha u proteklom periodu, i da nas mobiliše za naredne zadatke.

Zbog svog značaja potrebno je da se III Kongres održi u Beogradu, glavnom gradu Federativne Narodne Republike Jugoslavije, gde je naša Skupština donela Zakon o Petogodišnjem planu, gde će naše državno i partijsko rukovodstvo objaviti rezultate petgodišnje privredne borbe i bez sumnje i glavne zadatke narednog perioda.

IV

Plenum je usvojio predlog savezne uprave i na svečanoj sednici aklamacijom proglasio za počasne članove Saveza DITJ drugove Franca Leskošeka, predsednika Saveta za mašinogradnju, člana Politbiroa Centralnog komiteta Komunističke Partije Jugoslavije, Đuru Salaja, predsednika Centralnog odbora Saveza sindikata Jugoslavije, člana Centralnog komiteta Komunističke Partije Jugoslavije i Aliju Sirotanovića, rudara rudnika Breze.

Ako želite napredak „Geodetskom listu“
nastojte da se mladi drugovi
na njega pretplate.
